

**Program realizacji zajęć
z zakresu doradztwa zawodowego
w klasach VII i VIII
Zespołu Szkół nr 2 w Sosnowcu**

2026/2027

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 292 ust. 1 *Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*¹ w roku szkolnym 2019/2020 zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 *Ustawy – Prawo oświatowe*, są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019r. program zawiera treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi – a zatem informacje edukacyjno-zawodowe, informacje dotyczące rynku pracy i informacje dotyczące samopoznania.

Program opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, 1160 i 1837 oraz z 2026 r. poz. 187, 203, 451 i 504 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenia MEN z dnia 12 lutego 2019 r.
- **Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r.**
- Statut Szkoły: Statut Szkoły Podstawowej nr 42 w Sosnowcu w Zespole Szkół nr 2 w Sosnowcu

2. Cele programu

Celem doradztwa zawodowego w klasie 7 i 8 szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru kierunku dalszej nauki przy wsparciu doradcy zawodowego.

3. Cele ogólne programu:

- poznawanie samego siebie;
- analiza informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy;
- poszerzanie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy;
 - rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie.
 - Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 - rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej, nieformalnej i pozaformalnej

4. CELE SZCZEGÓŁOWE W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH: W klasach VII i VIII realizowane są obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w wymiarze **minimum 10 godzin w każdej klasie** (ramowe plany nauczania). Zajęcia prowadzi szkolny doradca zawodowy.

TRZĘŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO

DLA KLAS VII-VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. **Poznanie własnych zasobów – uczeń:**

- 1.1. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych
- 1.2. rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3. dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4. rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6. określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7. określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. **Świat zawodów i rynek pracy – uczeń:**

- 2.1. **Wykorzystuje umiejętności cyfrowe do efektywnego przeszukiwania ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych w celu pozyskania informacji na temat zawodów;**
- 2.2. Porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, **z uwzględnieniem możliwości pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości;**
- 2.3. wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy
- 2.4. uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5. analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy, **w tym przez wolontariat, udział w projektach społecznych lub praktykach absolwenckich;**
- 2.6. wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7. dokonuje autoprezentacji;
- 2.8. charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, **w tym publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy i agencje zatrudnienia;**
- 2.9. Charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.10. **Rozpoznaje wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia.**

- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - uczeń**
- 3.1. analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i **uczelni** pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
 - 3.2. analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
 - 3.3. charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
 - 3.4. określa znaczenie uczenia się przez całe życie;
 - 3.5. **Analizuje korzyści i wyzwania związane z wyborem szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w tym możliwości szybszego wejścia na rynek pracy, zdobycia kwalifikacji zawodowych oraz dalszego kształcenia.**

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

- 4.1. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2. określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3. identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4. planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, **w tym z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych oraz ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych**, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów

Podstawa prawna: załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego w brzmieniu nadanym Dz. U. z 2026 r. poz. 73 (m.in. nowe pkt 2.9, 2.10, 3.5).

Wykorzystanie informacji edukacyjno-zawodowej

- ogólnodostępne platformy edukacyjne i ogólnopolskie bazy zawodów;
- prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego;
- wyniki monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych;
- informatory o szkołach ponadpodstawowych i zasadach rekrutacji.

Oczekiwane efekty

Absolwent szkoły podstawowej dokonuje świadomego wyboru szkoły ponadpodstawowej, potrafi zaplanować dalszą ścieżkę kształcenia w oparciu o wiedzę o sobie, o zawodach i o rynku pracy oraz zna rzetelne, cyfrowe źródła informacji zawodowej.

5. Metody pracy:

- ankieta,
- autoprezentacja,
- analiza przypadku
- burza mózgów,

- ćwiczenia grupowe,
- dyskusja problemowa,
- kwestionariusz,
- lekcja odwrócona,
- mini-wykład,
- ocena pracy grupowej,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,
- skojarzenia,

6. Opis zakładanych efektów kształcenia

W zakresie wiedzy uczeń:

- posługuje się pojęciami związanymi z tematyką rynku pracy, kwalifikacji zawodowych;
- identyfikuje swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe;
- wyjaśnia zależności pomiędzy zainteresowaniami a wyborem zawodu;
- wymienia umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

W zakresie umiejętności uczeń:

- rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa zawodowego, aby trafnie określić swe predyspozycje, zdolności, umiejętności;
- samodzielnie lub z pomocą doradcy planuje dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno- -zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych uczeń:

- skutecznie współpracuje z kolegami w zespole;
- przyjmuje twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań oraz sposobu postępowania innych ludzi;
- rozwiązuje konflikty powstające podczas pracy zespołowej.

Metody pomiaru osiągnięć ucznia

- pytania ewaluacyjne stawiane uczniom na zakończenie zajęć,
- indywidualne portfolio ucznia zawierające wymierne efekty jego pracy gromadzone sukcesywnie przez cały okres realizacji programu.

Klasy VII–VIII — doradztwo zawodowe (zajęcia obowiązkowe)

Poniższe tematy realizują obowiązkowy wymiar zajęć z doradztwa zawodowego (min. 10 godzin w klasie VII i 10 godzin w klasie VIII) w roku szkolnym 2026/2027. Są zgodne z treściami programowymi określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia (stan prawny od 1 września 2026 r.) oraz z kierunkami polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027. Kolumna „Kierunek” wskazuje powiązanie tematu z kierunkami polityki (1–8). Obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII prowadzi wyłącznie szkolny doradca zawodowy. Działania z udziałem innych osób (np. pedagoga, psychologa, pielęgniarki szkolnej, nauczyciela wychowania fizycznego) mają charakter fakultatywny i uzupełniający — zestawiono je w odrębnej tabeli poniżej.

Klasa VII — tematyka obowiązkowych zajęć z doradcą zawodowym (10 godzin)

Lp	Temat / działanie	Forma i termin I sem	Realizator
1	Moje zasoby i predyspozycje – co wiem o sobie?	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
2	Wartości, potrzeby i cele w planowaniu przyszłości	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
3	Jak szukać wiarygodnych informacji o zawodach w internecie?	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
4	Zawód od kuchni – kwalifikacje i drogi ich uzyskania	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
5	Praca dziś – jak zmieniają się formy zatrudnienia?	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
6	Przedsiębiorczość – czy można stworzyć własną ścieżkę pracy?	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
7	Doświadczenie pracy – wolontariat i projekty społeczne	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
8	AI i nowe technologie a przyszłość zawodów	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
9	Rynek pracy i zawody przyszłości – czego potrzebują pracodawcy?	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
10	Moja mapa dalszego rozwoju	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy

Klasa VIII — tematyka obowiązkowych zajęć z doradcą zawodowym (10 godzin)

lp	Temat / działanie	Forma i termin II sem	Realizator
1	Bilans zasobów – co zabieram ze sobą w przyszłość?	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
2	Rynek pracy – lokalnie, regionalnie i szerzej	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
3	Prognozy zapotrzebowania na pracowników – jak czytać dane?	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
4	Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe – korzyści i wyzwania	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
5	Liceum, technikum czy branżowa szkoła I stopnia – co pasuje do mnie? Oferta szkół ponadpodstawowych. Edukacja formalna i pozaformalna.	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
6	Cyfrowy warsztat ósmoklasisty – szkoły, zawody, proces rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, czynniki wyboru szkoły i zawodu	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
7	AI i technologie – co zmieni się w zawodach?	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
8	Doświadczenie, kompetencje i przedsiębiorczość	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
9	Moja decyzja edukacyjno-zawodowa – wariant A, B i C	zajęcia z doradztwa	doradca zawodowy
10	Moja przyszła ścieżka – podsumowanie i plan działania. Instytucje wspierające (CWRKDiz, OHP, WUP, PUP, agencje zatrudnienia, biura karier).	warsztat	doradca zawodowy